

Ikmēneša jaunumi

Uzkrājumi un ieguldījumi

Investoru uzmanības lokā – pasaule pēc pandēmijas

2021. gada februāris

Tirgus apskats

Neskatoties uz globālajiem vakcinēšanas pasākumiem un stingriem ierobežojumiem daudzās pasaules valstīs, jaunās vīrusa mutācijas, kā arī līdzšinējais augstais inficēšanās un mirstības līmenis nav ļāvis valstīm atsākt pilnvērtīgu ekonomisko darbību. Tomēr vakcinācijai uzņemot apgrīzienus un neskatoties uz vakcinu piegādes grūtībām, salīdzinoši īsā laikposmā jau ir vakcinēti vairāk nekā 100 miljoni cilvēku. Norises finanšu tirgos skaidri liecina par to, ka, neskatoties uz valdošajiem riskiem, investori ir saglabājuši pārliecību un pozitīvu noskaņojumu par tuvāko nākotni. Attiecīgi janvārī daudzu riska aktīvu cenas joprojām palielinājās, turpinoties iespaidīgajam trīs mēnešu periodam. Tajā pašā laikā visdrošāko valstu obligāciju cenas kritās, jo to ienesīgums saglabājās nepievilcīgs un samazinājās nepieciešamība pēc drošības. VIX indekss jeb t.s. investoru baiļu rādītājs ir nokritis līdz zemākajam līmenim kopš pērnā gada februāra vidus, kad Covid-19 vīrusus sāka izplatīties Eiropā. Investoru noskaņojumu uztur arī centrālo banku un valdību labvēlīgā politika un, pats galvenais, viņu skaidri paustā nostāja, ka apstākļi tiks turēti pie šādas politikas diezgan ilgu laiku. 2020. gadā valdības un centrālās bankas ir iztērējušas dažādiem stimulēšanas pasākumiem vairāk nekā 21 triljonus ASV dolāru (24% no pasaules IKP 2019. gadā), tāpēc tās noteikti centīsies darīt visu iespējamo, lai šī nauda netiktu izniekota.

Tā kā karantīnas posms bija ilgāks nekā daudzi bija gaidījuši, šķiet, izteiktākas ekonomikas atlabšanas pazīmes redzēsim tikai pēc dažiem mēnešiem. Tomēr, ja ekonomikas rādītāji pasliktināsies gada pirmajā ceturksnī, tad tā būs tikai īslaicīga pauze, nevis jaunas krīzes sākums. Sagaidāms, ka globālās ekonomikas stabila atveseļošanās notiks gada otrajā pusē, tiklīdz ierobežojumi tiks atcelti. Tuvākajā nākotnē mums vajadzētu būt informācijai par pirmajiem soļiem, kurus spēris jaunais ASV prezidents J. Baidens, kurš gatavojas ieviest triljonu ASV dolāru vērtu pasākumu paketi ekonomikas atveseļošanai. Tam vajadzētu kļūt par spēcīgu impulsu pasaules lielākajai ekonomikai. Turklāt daudzās valstīs 2020. gada pandēmijas laikā personīgo uzkrājumu apjoms ir būtiski palielinājies, un pēc ierobežojumu atcelšanas var sagaidīt strauju patēriņa atjaunošanos. Neskatoties uz valdošajiem riskiem saistībā ar vīrusu, sagaidāms, ka tirgus stāvoklis nākamajos mēnešos saglabāsies pozitīvs, kas būs labvēlīga vide riskantām investīcijām, īpaši akcijām.

Akciju tirgus indeksu rezultāti (līdz 2020. gada 31. decembrim)

Reģions	Indekss	Valūta	2021.g.ada janvāris	Kopš 2021.g.sāk.	3 mēn.	1 gads	3 gadi	5 gadi
Pasaule	MSCI World	EUR	-0,3%	-0,3%	11,6%	5,3%	30,3%	66,7%
Pasaule	MSCI Emerging Markets	EUR	3,8%	3,8%	15,9%	16,7%	16,8%	79,3%
ASV	S&P 500	USD	-1,1%	-1,1%	13,6%	15,2%	31,5%	91,4%
Eiropa	MSCI EURO	EUR	-1,6%	-1,6%	17,5%	-3,6%	-4,2%	16,8%
Austrum- eiropa	MSCI EM Eastern Europe	USD	-2,1%	-2,1%	31,3%	-13,9%	-13,4%	47,9%
Āzija	MSCI EM Asia	USD	4,2%	4,2%	19,7%	37,5%	17,3%	98,7%
Latīn- amerika	MSCI EM Latin America	USD	-6,8%	-6,8%	26,5%	-17,0%	-28,5%	31,0%

Prognozes

Ekonomikas atveseļošanās aizņems ilgāku laiku Covid-19 otrā viļņa dēļ, kas ziemā saasinājās, taču īstermiņa ekonomikas lejupslīde gada pirmajā ceturksnī būs daudz mazāka nekā pērnā gada sākumā. Arvien lielākam skaitam cilvēku iegūstot imunitāti, līdz gada vidum ekonomikas izaugsmei vajadzētu paātrināties. Labvēlīgajai ģeopolitiskajai ainavai, centrālo banku un valdību plaša mēroga stimulēšanas programmām un rekordzemajām procentu likmēm būtu jāveicina samērā strauja uzņēmumu finanšu rādītāju uzlabošanās un bezdarba līmeņa samazināšanās.

Mūsu IKP prognozes. 2020. gadā globālās ekonomikas apjoms saruka par 3,7 procentpunktiem. Paredzams, ka šogad tā pieaugs par aptuveni 5%, sasniedzot 2019. gada līmeni. Baltijas valstīs piedzīvoja vienu no mazākajiem ekonomikas kritumiem 2020. gadā gan eirozonā, gan pasaulē kopumā, sasniedzot 2,7 procentpunktus. Mūsuprāt, šogad Baltijas valstu ekonomikas izaugsme būs ap 2,7%.

Šā gada riski. Covid-19 pandēmija joprojām būs lielākais risks gan globālajai ekonomikai, gan finanšu tirgiem. Lai gan vakcinācijas process paātrinās jaunu infekciju skaitu ir būtiski samazinājies, pandēmijas gaitu joprojām ir grūti paredzēt, un tā var sagādāt dažu labu nepatīkamu pārsteigumu. Lielākas inflācijas gaidas ir vēl viens svarīgs risks. Kaut arī zināms inflācijas pieaugumam ir pozitīva ietekme uz ekonomiskās aktivitātes attīstību, nekontrolēts inflācijas pieaugums varētu likt centrālajām bankām iejaukties, ieviešot stingrāku monetāro politiku, kas varētu palēnināt ekonomikas atveseļošanos.

Iepriekš minētā informācija sniegta tikai informatīviem nolūkiem. Tā nav konsultācija par ieguldījumiem vai kāda produktu vai pakalpojumi piedāvājums. Ne šis dokuments, ne arī tajā aprakstītie produktu nav paredzēti izplatīšanai vai pārdošanai Amerikas Savienotajās Valstīs vai personām, kas ir Amerikas Savienoto Valstu rezidenti (ASV personas), un šāda izplatīšana var nebūt likumīga. SEB neatbild par investīciju lēmumiem, kas pieņemti balstoties uz iepriekš minēto informācija. Sniegtās informācijas pamatā esošie dati ir iegūti no avotiem, kurus SEB uzskata par ticamiem. SEB neuzņemas atbildību par informācijas pilnīgumu vai pareizību, vai par kaitējumu, kas var rasties šādas informācijas izmantošanas rezultātā.

Ieguldījumi akcijās, fondos un citos vērtspapīros ir saistīti gan ar iespējām, gan riskiem. Ieguldījumu tirgus vērtība var gan palielināties, gan samazināties. Dažkārt zaudējumu apmērs var pārsniegt sākotnējā ieguldījuma apmēru. Jūsu peļņu no ieguldījumiem, kas veikti ārvalsts tirgos, var ietekmēt valūtas kursu svārstības. Aprakstīto investīciju produktu ienesīgums un iepriekšējo vai turpmāko periodu finanšu rādītāji nav nākamo periodu ienesīguma apsolījums vai pamatojums.

Pirms lēmumu par ieguldīšanu pieņemšanas iesakām rūpīgi izanalizēt finanšu, juridiskos, regulējuma, grāmatvedības un nodokļu jautājumus, kas saistīti ar ieguldīšanu fondos, izvērtēt visus ar ieguldīšanu saistītos riskus, kā arī ieguldījuma piemērotību un atbilstību. Ja nepieciešams, sīkāku skaidrojumu iegūšanai aicinām vērsties pie SEB konsultanta, bet nodokļu jautājumos – pie attiecīgās jomas speciālista. Vispārīga informācija par ieguldīšanu un vērtspapīriem ir pieejama SEB tīmekļa vietnē <https://www.seb.lv>